

Оба случаја су значајна зато што су, као и Ирак, нашироко представљени као успешни примери међународне интервенције.

„На Косову, као и у Босни, западна интервенција је креирала ове државе и једина је сила која спречава њихов распад. ЕУ је у њима направила политичку елиту која јој дугује, јер су и настали захваљујући њеној интервенцији. Демократски процеси у овим земљама су позорница на којој се управља без стварних политичких процеса и без њихових грађана. Пошто је успоставила политичке системе и послушну елиту у њима, ЕУ влада овим државама уз помоћ нетранспарентног бирократског система, који им омогућава да увек могу да негирају да било шта контролишу.”

Ово је пасус из текста објављеног на британском интернет порталу „Спајкт” под насловом „Косово и Босна су Ирак Европске уније”, који се бави стањем у државама које су настале међународном интервенцијом и које су и даље под међународном управом.

Правећи паралелу са Ираком (појавом ИД и спровођењем тактике „спржене земље”), при чему је „данас општеприхваћено гледиште да је интервенција 2003. године била катастрофа за ту земљу”, ауторка Тара Макормак, која је професор међународних односа на Универзитету у Лестеру, наглашава да, иако се води занемарљива јавна расправа о интервенцијама ЕУ у Босни и на Косову, „ови случајеви јасно показују проблеме са интервенцијом и наметањем спољних правила”.

„Оба случаја су значајна зато што су, као и Ирак, нашироко представљени као успешни примери интервенције и постинтервенционистичких влада. Па ипак, и Босна и Косово пропадају. Као што се десилоу Ираку, ЕУ је поставила фасаду демократије у обедржаве, у којима владају политичке елите које је корумпирала ЕУ”, преноси овај портал, који се залаже за писање без цензуре.

Описујући Босну као земљу коју су после распада Југославије створиле САД и ЕУ, у чланку се наглашава да њоме 20 година после рата и даље руководе високи представници ЕУ – у супротном би се распала. Слична ситуација је и са Косовом, које, како пише „Спајкт”, постоји једино захваљујући томе што је „1999. године НАТО кренуо у рат, пружајући војну подршку ОВК да се отцепи од Србије”.

А данас на Косову и Метохији једва састављена влада – једва и влада, док се сви политички потези одвијају уз помоћ коначно које вуку страни представници у Приштини. Лидер Демократске партије Косова и "министар спољних послова" Хашим Тачи, коалициони партнер "косовског премијера" Исе Мустафе из Демократског савеза Косова, пре неки дан је најавио нове председничке изборе.

А зашто се Тачи уопште бави председничким изборима? Зато што је приликом шестомесечних преговора о формирању владе, пошто је опозиција одбијала чак и да преговора са њим, једна од опција коју су „набацили” западни амбасадори у Приштини била та да Тачи не буде "премијер", иако је његова странка освојила највише гласова – већ "председник".

Зато је Тачи на време кренуо са кампањом да на место "председника", које му је и обећано, дође гласовима грађана, а не "скупштине Косова". Али не због широке подршке грађана, него због широк овлашћења која би му припала. Али да би постигао свој циљ и добио их, "косовска скупштина" мора да изгласа изборне реформе.

Тачијева странка и он сам, који је сада „само” "министар спољних послова", осећају се угрожено јер коалициони партнер покушава да доминира политичком сценом због функције "премијера" коју има. И зато не треба губити време. Промену овлашћења Тачи тражи јер би у супротном, ако би постао "председник" са садашњим овлашћењима предвиђеним за ту функцију, био као енглеска краљица, без реалног утицаја на владајући систем, па би и његова странка постала губитник у владајућој коалицији.

И док се у Приштини баве политичком комбинаториком, а чак се после Бриселског споразума нормализују и односи Косова и Србије, како ауторка „Спајкта“ примећује, остаје један проблем – тамо више нико не жели да живи. Она подсећа да је од почетка године око 50.000 косовских Албанаца (од око 1,8 милиона становника) напустило Косово тражећи азил у Немачкој и другим земљама. „На Косову је 60 одсто младих незапослено. То је мала држава којом руководи клика рекеташа и убица, земља у којој нема економског плана, већ само личног богаћења”, пише ауторка и наглашава да се Еулекс, највећа европска мисија, као директан актер одмах укључио у све корупционашке скандале.

Уместо да испуне своје задатке: истраже и процесуирају ратне злочине, корупцију и организовани криминал, испоставило се да су припадници Еулекса прикривали корупцију у сопственим редовима. „Међутим, као што смо видели у Ираку, праве последице ове врсте спољне владавине не могу бити сакривене. Грађани гласај уногама, бежећи из земље или постају огорчени и протестују. У Ираку, као и у Босни и на Косову, када би грађани узели своју будућност своје руке, ствари би могле да крену набоље”, закључује Тара Макормак, професор међународних односа на Универзитету у Лестеру.

Биљана Митриновић

(Политика)